

YTTRANDE

Landstingsstyrelsen

2009-09-22

VLL 260-2008

2009-09-16

Dnr 12-3296-09

Kammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

Yttrande över rapporten Regionkommuner i Norra Sverige

Västerbottens läns landsting har anmodats avge yttrande över rubricerad rapport. Härmed anförs följande:

På sidorna 11-12 förs ett resonemang om arbetsmarknadsregionerna. Där anges att Nordmalings kommun inte kommer att uppgå i Sundsvallsregionen. Här torde det vara Nordanstigs kommun som avses.

Det faktaunderlag som redovisas är i allt väsentligt korrekt. Dock vill vi uppmärksamma Kammarkollegiet på att den mätning av medborgarnas inställning till nya regioner som hänvisas till på sidan 43, gjorts på uppdrag av de fyra nordliga landstingen, och inte som anges av Norrstyrelsen.

Befolkningskriteriet. Landstinget instämmer i analysen.

Demokratikriteriet. Landstinget instämmer i analysen. Utöver de exempel på nutida samverkansmönster som kommenteras i rapporten vill vi framhålla det regionala samarbete som etablerats inom ramen för Europaforum, Norrtåg, Kommunalförbundet Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD) samt Norrlandstingens Regionförbund. Betydelsen av det senare kommunalförbundet har växt underhand. Ansvarsområdet högspecialiserad hälso- och sjukvård för den norra regionen har utökats till att omfatta samverkan och samarbete inom bl a områdena forskning, folkhälsa och medicinsk teknik. Samtidigt som utvecklingen inom högspecialiserad hälso- och sjukvård tilltar.

Regional utveckling och funktionalitet. Landstinget understryker analysen som påvisar möjligheterna till regional kraftsamling och instämmer i övrigt vad som anförs.

Verksamhet och ekonomi. Landstinget instämmer i analysen.

Norrland 1 tillgodoser Norrlands universitetssjukhus kritiska massa bäst. Analysen pekar på att Norrland 2 blir långsiktigt bättre än dagens situation. Landstinget instämmer i detta, men kan inte bortse från att utvecklingspotentialen inom kompetensförsörjning och utveckling av hälso- och sjukvård begränsas i detta alternativ. Den strategiska betydelsen av exempelvis läkarutbildningen i norr och utvecklingen av denna kan inte nog betonas. Avtalslösningar kan inte uppväga ett direkt medansvar och ägarinflytande. Sådana garantier för stabilitet och åtaganden saknas.

Inom kulturområdet pågår ett väl fungerande samarbete i vad som motsvarar Norrland 1. Samarbetet inom detta område kommer förvisso att utvecklas och fördjupas även i Norrland 2, men förutsättningarna för optimala helhetslösningar i Norrland begränsas.

Västerbottens läns landsting

Landstingshuset, Köksvägen 11, 901 89 Umeå
Telefon: 090-785 00 00, telefax: 090-13 68 82
E-post: landstinget@vll.se Org.nr: 232100-0222
VAT-nr: SE232100022201 Bankgiro 5728-3061

Hälso- och sjukvård. Landstinget instämmer i analysen. Förutsättningarna att se över den samlade sjukhusstrukturen bedöms vara bäst i Norrland 1, vilket bör kunna leda till en ytterligare effektivisering av sjukhusorganisationen. Norrland 2 uppvisar förvisso inte lika goda förutsättningar, men skalfördelarna och marginaleffekterna i det senare alternativet är dock betydande och hindrar därför inte möjligheterna till översyn av struktur och kostnader.

Övrigt. Regeringens tillkännagivande i Dagens Nyheter den 28 januari 2009 innebär att Sverige ska ha regionkommuner. Landstinget noterar att utredningsrapporten bekräftar att förutsättningarna för en regionkommun i Norrland 2011 finns och att det inte finns några hinder för regeringen att bevilja ansökan om att bilda Region Norrland den 1 januari 2011. Den ansökan som avser tre befintliga landsting behöver inte påverka länsindelningen och en organisation – Norrstyrelsen - finns som kan ansvara för en genomförandeprocess fram till dess sammanläggningsdelegerade tillträder. Landstingen är väl förberedda för en regionbildning. Utredningar, rapporter och beslutsunderlag finns tillgängliga som kan omsättas i praktisk politik, befintlig tjänstemannaorganisation har redan engagerats i bildandet av regionkommun, en detaljerad genomförandeplan finns upprättad och den politiska viljan i Norrland är bekräftad. Staten har dessutom ett eget intresse av att regionbildningsprocessen fullföljs och utmynnar i en länsindelning som möjliggör en effektiv statlig förvaltning. I direktiven till översynen av den statliga regionala förvaltningen (Dir 2009:62) anges att länsindelningen ska anpassas efter förändringar i landstingsindelningen, liksom att utredningen ska redovisas senast den 15 december 2012.

Allmänt kan konstateras att förutsättningarna för att ur ett nationellt perspektiv uppnå mer jämlika styrkeförhållanden, är bildandet av regionkommuner viktigt och då framstår Norrland 1 som det självklara alternativet. Västerbottens läns landsting tillstyrker därför i första hand Norrland 1, men då frågan ligger utanför landstingsfullmäktiges beslutsbefogenhet, förordas Norrland 2, vilket överensstämmer med inlämnad ansökan och som en kraftfull majoritet står bakom. Övriga alternativ bedöms inte inom något område uppfylla förutsättningarna för en regionkommun.

Sammantaget konstaterar landstingsfullmäktige att samtliga förutsättningar och kriterier för bildande av regionkommun den 1 januari 2011 uppfylls. Det är av yttersta vikt att denna process fullföljs. Mycket tid och energi har redan lagts ned på förberedelsearbetet, en investering som riskerar att gå förlorad om processen hejdas. En fördröjning av beslut eller - ännu värre - inget besked alls skulle också skapa oro och osäkerhet och riskerar att lägga en död hand över mer långsiktiga beslut. Det har vi inte råd med i en tid när samhällsekonomin ställer stora krav på kraftfulla åtgärder. Därför är det av yttersta vikt att regeringen ger besked i denna fråga senast under december månad 2009.